

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Αρχαίο Ελληνικό Δράμα:

Αισχύλος - Σοφοκλής

Ενότητα 02: Ο Αισχύλος και το έργο του

Ευφημία Καρακάντζα

Σχολή Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών

Τμήμα Φιλολογίας

Σκοποί ενότητας

- Παρουσίαση των βιογραφικών στοιχείων του Αισχύλου και των πλήρως σωζομένων έργων του.

Περιεχόμενα ενότητας

- Βιογραφικά στοιχεία.
- Καινοτομίες.
- Γλώσσα.
- Σωζόμενο έργο.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ ΕΥΦΟΡΙΩΝΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ
525/4 – 456/5 π. Χ.

- Γεννήθηκε στην Ελευσίνα και πέθανε στην Γέλα της Σικελίας.
- Μαραθωνομάχος/ Ναυμαχία Σαλαμίνας.

- **479 π. Χ.** διαγωνίζεται με τον Πρατίνα και τον Χοιρίλο.
- **484 π. Χ.** πρώτη νίκη.
- **468 π. Χ.** διαγωνίστηκε με τον Σοφοκλή και ήρθε δεύτερος.
- **467 π. Χ.** νίκησε με τη Θηβαϊκή τριλογία.
- **458 π. Χ.** νίκησε με την *Ορέστεια*.
- **456 π. Χ.** θάνατός του – μεγαλοφυές μνημείο οι *Βάτραχοι* του Αριστοφάνη

Έργα του

- 79 τίτλοι τραγωδιών
 - 90 δράματα
- 7 ακέραιες τραγωδίες
 - 13 νίκες

Καινοτομίες του

- αύξηση αριθμού υποκριτών σε 2
 - μειώνει το μέρος του χορού
- θεματική ενότητα σε τετραλογίες

Γλώσσα

- δεν υπάρχει στολίδι
- ετυμολογικές ερμηνείες που φαίνονται εξεζητημένες
 - επανάληψη λέξεων με στημονική βαρύτητα
 - μεταφορική γλώσσα χωρίς το μόριο σύγκρισης

472 π. Χ. Πέρσες

- *Φινεύς, Πέρσαι, Γλαύκος Ποτνιεύς* και σατυρικό δράμα *Προμηθεάς Πυρκαεύς*
 - Ναυμαχία της Σαλαμίνας
 - σωζόμενο έργο με ιστορικό περιεχόμενο
 - περιγράφει την ελληνική νίκη από την πλευρά των ηττημένων
 - Χορός γερόντων Περσών
 - Άτοσσα - διήγηση ονείρου
 - αγγελική ρήση με την περιγραφή της Ναυμαχίας της Σαλαμίνας
 - εξορκισμός Δαρείου – νικημένος Ξέρξης
 - σύνολο κόσμου κάτω από την δικαιοσύνη του θεού
 - Άτη: για τους θεούς = πεπρωμένο
για τους ανθρώπους = τύφλωση
 - Ύβρις : διατάραξη της τάξης του κόσμου (Ξέρξης μαστιγώνει τον Ελλήσποντο)

467 π. Χ. Επτά επί Θήβας

- *Λαΐος, Οιδίπους, Επτά επί Θήβας* και σατυρικό δράμα *Σφίγξ*
 - Εμφύλια και αδελφική διαμάχη
- Επτά Πύλες Θήβας – η εβδομη βρίσκει αντιμέτωπους τα δυο αδέρφια Ετεοκλή και Πολυνείκη
 - Επτά ζευγάρια λόγων
- Τρομαγμένες γυναίκες στον βωμό της πόλης
 - Αλαζονεία Πολυνείκη και Αργείων

463 π. Χ. Ικέτιδες

- *Ικέτιδες, Αιγύπτιοι, Δαναΐδες* και σατυρικό δράμα *Αμυμώνη*
- τις θεωρούσαν για αρκετές δεκαετίες το πρώτο δράμα του Αισχύλου
- 50 κόρες βασιλιά Δαναού, απόγονοι της Ιώς, κατέφυγαν στο Άργος για βοήθεια
- **Αιτία** : αποφυγή αιμομικτικού γάμου με Αιγύπτιους εξαδέλφους
 - τι της απωθεί από αυτό τον γάμο
 - κίνδυνος πολέμου με την προστασία που τους παρέχεται
 - μαζικός φόνος ανδρών (εκτός από έναν – Υπερμήστρα)
- Ο Αισχύλος δείχνει την αντίθεση α) ανάμεσα στο βασιλιά του Άργους και τους βίαιους Αιγυπτίους β) των δύο πολιτισμών (Δαναΐδες στα αγάλματα των θεών και βία Αιγυπτίων)
 - Δαναΐδες – 49 Αργείοι – μια γενιά συμφιλίωσης
 - Ηρόδοτος : Θεσμοφόρια από Δαναΐδες

Προμηθέας Δεσμώτης

- Προμηθέας Δεσμώτης, Προμηθέας Πυρφόρος, Προμηθέας Λυόμενος
 - άγνωστη χρονολόγηση
 - αμφισβήτηση πατρότητας
 - προβληματική η μορφή του Δία

458 π. Χ. Ορέστεια

- *Αγαμέμνων, Χοηφόροι, Ευμενίδες*
- Τριλογία βάση της οποίας είναι ο μύθος του Ορέστη

Αγαμέμνων

- επιστροφή Αγαμέμνονα – θυσία Ιφιγένειας
 - εκδίκηση και τέχνασμα Κλυταιμήςτρας
 - Αίγισθος – Θυέστεια δείπνα
 - αντιηρωικός θάνατος
- αντιπαράδειγμα οίκου Οδυσσέα – Πηνελόπης

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ στ. 944 – 957
(μτφρ. Κ.Χ. Μύρης)

Αγ. Αφού τόσο το θες, ας λύσει κάποιος τα άρβυλά μου
γρήγορα, που σαν το σκλάβο κουβαλούν τα πόδια.
Καθώς θα περπατώ στο πορφυρό χαλί, κανείς
θεός ας μη μου ρίξει από ψηλά του φθόνου βλέμμα.
Ντροπή μεγάλη να χαλάς το βιος και να ποδοπατάς
υφάσματα που κόστισαν ασήμι και χρυσάφι.
Αρκούν αυτά. Αυτή την ξένη να την δεχτείς φιλόξενα
στο σπίτι. Τ' αφεντικό το γλυκομίλητο
από ψηλά το βλέπουν οι θεοί με καλωσύνη.
Κανείς δε θέλει να φορεί ζυγό δουλείας.
Αυτή, το δώρο του στρατού, σε πλήθος μέσα λάφυρα,
λουλούδι διαλεχτό, ταξίδεψε μαζί μου.
Έγινε το χατίρι σου κι άλλαξα γνώμη.

Χοηφόροι

- οι γυναίκες που φέρουν χοές στον τάφο του Αγαμέμνονα
 - αναγνώριση των αδελφών (Ηλέκτρα – Ορέστης)
- δολοφονία Κλυταιμήμετρας και Αίγισθου από τον Ορέστη
 - κάθαρση στους Δελφούς
 - Ερινύες

Ευμενίδες

- θηλυκές μορφές που εκδικούνται τον θάνατο ενός συγγενή
- ο Ορέστης στην Ακρόπολη της Αθήνας με την βοήθεια του Απόλλωνα
 - λύση σε επίπεδο ανθρώπινου δικαστηρίου
 - δύο δίκαια σε αντιπαράθεση, μητέρας και πατέρα
- κρίση Ορέστη : σύγχρονη αθηναϊκή ιστορία – μεταρρυθμίσεις Εφιάλτη το 462 π. Χ (αποδυνάμωση Αρείου Πάγου)

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών. Ευφημία Καρακάντζα. Τίτλος μαθήματος:
Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αισχύλος – Σοφοκλής. Ενότητα 02: Ο Αισχύλος και το
έργο του. Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1868/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

